

บทที่ 7

ปัญหาการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน

7.1 ความนำ

มีศัพท์อยู่ 3 ศัพท์ซึ่งมักจะเป็นที่สับสนกันในหมู่ผู้ใช้ภาษา ศัพท์ทั้ง 3 นั้นคือ *transliteration*, *transcription* และ *Romanization*

Transliteration หมายถึง การนำเอาอักษรจากภาษาหนึ่ง ถอดออกมาเป็นอักษรของอีกระบบหนึ่งโดยไม่คำนึงถึงการอ่านออกเสียง การแทนที่ดังกล่าวจะกระทำกันระหว่างอักษรในระบบใดก็ได้ ตัวอย่าง เช่น ถ้าจะแทนอักษรโรมัน "man" ด้วยอักษรไทย ก็ต้องเขียนว่า "แมน" เพราะใช้ ม แทน m ใช้ แ แทน a และใช้ น แทน n และถ้าจะแทนอักษรไทย "แมน"¹ ด้วยอักษรโรมันก็ต้องเขียนว่า "amn" เพราะใช้ a แทน แ ใช้ m แทน ม และใช้ n แทน น

Transcription หมายถึง การใช้สัญลักษณ์แทนเสียงหรือกลุ่มเสียง ตัวอย่าง เช่น คำว่า "แมน" ใช้สัญลักษณ์เขียนออกมาเป็น "mɛn"²

Romanization หมายถึง การใช้อักษรโรมันแทนที่อักษรในภาษาอื่นโดยสมมติว่าอักษรโรมันนั้น ๆ อาจจะแทนเสียงอ่านของภาษานั้น ๆ ได้ ตัวอย่าง เช่น คำว่า "แมน" เขียนเป็น "maen"³ เรามักจะใช้คำนี้สลับกับ *transcription*

สิ่งที่เป็นปัญหาการใช้ภาษาไทยก็คือเรื่อง *Romanization* หรือ *Romanized transliteration* หรือ *transcription* นั่นคือ การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียงหรือที่คนทั่วไปมักจะเรียกกันว่า "เขียนเป็นภาษาอังกฤษ"

7.2 ภูมิหลัง

แนวความคิดเรื่องการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันนี้เริ่มขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อประมาณ พ.ศ. 2451 ในสมัยนั้นมีปัญหาเรื่องการเขียนชื่อทางภูมิศาสตร์ในแผนที่ซึ่งไทยทำร่วมกับอังกฤษและฝรั่งเศส

ทั้งฝ่ายไทยและฝรั่งเศสได้ตกลงร่วมกันที่จะสร้างระบบการเขียนขึ้นระบบหนึ่งซึ่งใช้ตัวอักษรโรมันแทนเสียงอ่านชื่อภาษาไทย ระบบนี้มุ่งอยู่ที่เสียงอ่านเพียงอย่างเดียวโดยไม่สนใจเรื่องรูปการเขียน และยังได้สมมุติกันต่อไปว่ารูปการเขียนเป็นอักษรโรมันนั้นสามารถจะถอดกลับออกมาเป็นไทยและให้อ่านได้อย่างเดิมด้วย

อย่างไรก็ตาม ระบบนี้ก็เข้าใจกันได้แต่เฉพาะในหมู่คนไทยซึ่งรู้จักคำไทยนั้น ๆ ดีอยู่แล้วเท่านั้น จึงมิได้ใช้กันอย่างแพร่หลาย ผู้ที่ต้องการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันจึงต้องอาศัยใช้ระบบอื่น ๆ มีอยู่ระบบหนึ่งซึ่งยังมีอิทธิพลอยู่มากในเรื่องการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันในปัจจุบัน นั่นคือระบบของรัชกาลที่ 6 ซึ่งอาศัยหลักการถอดอักษรตามแบบบาลีสันสกฤต ระบบนี้ส่วนใหญ่ใช้สำหรับนามสกุลพระราชนิกุลและชื่อเฉพาะ

7.3 หลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน

ใน พ.ศ. 2474 กระทรวงธรรมการ (ปัจจุบันคือกระทรวงศึกษาธิการ) ได้พิจารณาเห็นว่าหากสามารถหาหลักการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันที่เป็นมาตรฐานเดียวกันได้ย่อมจะมีประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาเรื่องนี้

คณะกรรมการเห็นว่า หลักการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันน่าจะยึดหลักภาษาไทยเอาไว้ และการถอดอักษรก็น่าจะเป็นไปตามรูปเขียนและการออกเสียงของภาษาไทย เพราะหากจะยึดหลักตามภาษาเดิมซึ่งเป็นที่มาของคำไทย อักษรไทยตัวเดียวกันอาจจะถอดออกมาเป็นอักษรโรมันหลายตัวได้ เช่น ทธ อาจจะถอดเป็น thon, s, tr หรือ tara ครั้นจะถอดตามเสียงอ่านจริง ๆ ก็จะไม่ตรงกับรูปการเขียน

คณะกรรมการจึงได้พิจารณาหลักไวยากรณ์ไทย แล้วเห็นว่าการแบ่งมาตราตัวสะกดของไทยเป็น แม่กก แม่กข แม่กค แม่กน แม่กบ และ แม่กม นั้น เป็นหลักการออกเสียงอยู่แล้ว นั่นคือออกเสียงพยัญชนะตัวสะกดตามแม่ตัวสะกดตั้งได้กล่าวแล้ว

คณะกรรมการจึงพิจารณาให้ใช้หลักนี้เป็นพื้นฐาน และควรมีระบบทั่วไปและระบบพิสดาร ระบบทั่วไปอนุโลมตามเสียงอ่าน ระบบพิสดารอนุโลมตามรูปการเขียน ระบบทั่วไปจะใช้ในกรณีที่มีการออกเสียงสำคัญว่าการเขียน ส่วนระบบพิสดารจะใช้ในกรณีที่ต้องการ

แสดงรูปการเขียนอย่างละเอียด

หลังจากที่ได้ตรวจสอบวิธีการอ่านและการเขียนของไทยแล้ว คณะกรรมการก็ได้พิจารณาเห็นว่า ในระบบทั่วไปนั้นไม่จำเป็นต้องมี เครื่องหมายวรรณยุกต์หรือการแยกเสียงสระสั้นสระยาว เครื่องหมายดังกล่าวจะใช้ในระบบพินิตารเท่านั้น

บันทึกเรื่องการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันทั้ง 2 ระบบนี้ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ใน พ.ศ. 2475 ในสิ่งพิมพ์หลายฉบับเพื่อฟังความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป

ต่อมาใน พ.ศ. 2477 ราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งได้รับโอนงานนี้ต่อมาจากกระทรวงธรรมการก็ได้สานงานนี้ต่อ ได้มีการพิจารณาทั้งระบบทั่วไปและระบบพินิตารร่วมกับวิทยาลัยฝรั่งเศสแห่งตะวันออกไกล ที่เมืองฮานอย วิทยาลัยฝรั่งเศสแห่งตะวันออกไกลเห็นชอบด้วยในหลักการ แต่เสนอว่าควรให้เห็นความแตกต่างระหว่างสระที่มีตัวสะกดกับที่ไม่มีตัวสะกด เพื่อให้เห็นความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ราชบัณฑิตยสถานได้นำระบบดังกล่าวมาดัดแปลงแก้ไขอีกเล็กน้อย ทั้งสองระบบนี้ได้รับความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2482

ตาราง 1 กับ 2 คือระบบทั่วไป ในที่นี้จะไม่แสดงระบบพินิตาร เนื่องจากใช้สัญลักษณ์พิเศษที่คนทั่วไปอาจจะไม่ทราบ

สระ		
ไทย		โรมัน
อะ อั	อา	a
อ่า		am
อิ	อิ	i
อิ	อิ	if
อุ	อุ	u

ตาราง 1
การถอดสระ ระบบทั่วไป

สระ		
ไทย		โรมัน
เอะ เอ็	เอ	e
แอะ	แอ	æ
โอะ อ(-)	โอ	o
เอาะ	ออ	o
เออะ เอ็	เออ- เอ็	œ
เอ็ยะ	เอ็ย	ia
เอ็อะ	เอ็อ	u ^c a
อัวะ	อัว	ua
ไอะ ไอ	อาย	ai
ไอย อัย		ai
เอา	อาว	ao
อุย		ui
	โอย	oi
	ออย	oi
	เอย	œi
	เอ็อย	u ^c ai
	อวย	uai
อัว		iu
เอ็ว	เอว	eo
	แอว	æo
	เอ็ยว	ieo
ฤ (รึ)	ฤ	ru ^c
ฤ (รึ)		ri
	ฤ (เรอ)	roe
ฤ	ฤ	lu ^c

ตาราง 1 (ต่อ)
การถอดสระ ระบบทั่วไป

พยัญชนะ		
ไทย	พยัญชนะ	ตัวสะกด
ก	k	k
ข ข ค ต ฆ	kh	k
ง	ng	ng
จ	ǰh	t
ฉ ช ฌ	ch	t
ญ	y	n
ด ฎ ท (เมื่อออกเสียง ด)	d	t
ต ฏ	t	t
ถ ฐ ท ฑ ฒ	th	t
ณ ฌ	n	n
บ	b	p
ป	p	p
ผ พ ภ	ph	p
ฝ ฟ	f	p
ม	m	m
ย	y	-
ร	r	n
ล ฬ	l	n
ว	w	-
ซ ฌ ฌ ษ ส	s	t
ห ฮ	h	-

ตาราง 2
การถอดพยัญชนะ ระบบทั่วไป

7.4 ปัญหาของหลักเกณฑ์ราชบัณฑิตยสถาน

ระบบทั่วไปและระบบพินิตยารดังกล่าวนั้นใช้ไม่สะดวก เพราะระบบพินิตยารนั้นเป็นที่สับสนทั้งแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่วนระบบทั่วไปก็ใช้สัญลักษณ์พิเศษที่คนทั่วไปไม่รู้จัก อันได้แก่ ๕ ๙ ๑ ๒ ๓ ๔

ใน พ.ศ. 2494 กรมการแผนที่จากรูปถ่ายทางอากาศ (ปัจจุบันคือ กองทำแผนที่ กรมแผนที่ทหารบก) ได้ร่วมกับสหรัฐอเมริกาจัดทำแผนที่ในระบบใหม่ โดยใช้เทคนิคการทำแผนที่จากรูปถ่ายทางอากาศ ปรากฏว่าไม่สามารถใช้ระบบของราชบัณฑิตยสถานได้ ไม่ว่าจะ เป็นระบบทั่วไปหรือระบบพินิตยาร จึงมีการเสนอระบบใหม่ ซึ่งดัดแปลงมาจากระบบทั่วไปของราชบัณฑิตยสถาน ระบบใหม่นี้ได้รับการรับรองในการประชุมว่าด้วยการวางมาตรฐานชื่อภูมิศาสตร์ ที่ เจนีวา ใน พ.ศ. 2510 ระบบนี้ก็คือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ดังปรากฏในตาราง 3 กับ 4

พยัญชนะ		
ไทย	พยัญชนะต้น	ตัวสะกด
ก	k-	-k
ข ค ฆ	kh-	-k
ง	ng-	-ng
จ	ch-	-t
ฉ ช ฌ	ch-	-t
ญ	y-	-n
ด ฎ ท (เสียง ด)	d-	-t
ต ฏ	t-	-t
ถ ฐ ท ท (เสียง ท) ฑ ฒ	th-	-t
น ฌ	n-	-n

ตาราง 3

หลักเกณฑ์ปัจจุบันของราชบัณฑิตยสถาน สำหรับพยัญชนะ

พยัญชนะ		
ไทย	พยัญชนะต้น	ตัวสะกด
บ	b-	-p
ป	p-	-p
ผ พ ภ	ph-	-p
ฝ ฟ	f-	-p
ม	m-	-m
ย	y-	-
ร	r-	-n
ล ฬ	l-	-n
ว	w-	-
ช ฌ ณ ษ ส	s-	-t
ห ฮ	h-	-
อ	-	-

ตาราง 3 (ต่อ)

หลักเกณฑ์ปัจจุบันของราชบัณฑิตยสถาน สำหรับพยัญชนะ

สระ	
ไทย	โรมัน
อะ, อั-, อา	a
อ่า	am
อิ, อิ	i
อึ, อึ, อึอ, อู, อู	u

ตาราง 4

หลักเกณฑ์ปัจจุบันของราชบัณฑิตยสถาน สำหรับสระ

สระ	
ไทย	โรมัน
เอะ, เอ็-, เอ	e
แอะ, แอ	ae
โอะ, โอ, เอาะ, ออ	o
เออะ, เออ, เอ็-	oe
เอ็ยะ, เอ็ย	ia
เอ็อะ, เอ็อ	ua
อัวะ, อิว, อว-	ua
ไอ, ไอ,	ai
อัย, ไอย, อาย	ai
เอา, อาว,	ao
อุย	ui
โอย, ออย	oi
อิ้ว	iu
เอ็ว, เอว	eo
เอย	oei
เอ็อย, อวย	uai
แอว	aeo
เอ็ยว	ieo

ตาราง 4 (ต่อ)

หลักเกณฑ์ปัจจุบันของราชบัณฑิตยสถาน สำหรับสระ

7.5 ปัญหาของหลักเกณฑ์ปัจจุบัน

หลักเกณฑ์ปัจจุบันนี้ใช้สำหรับชื่อทางภูมิศาสตร์ รวมทั้งชื่อถนนด้วย กระทรวงการต่างประเทศก็ได้ใช้หลักนี้เขียนชื่อในเอกสารทางราชการ เช่น หนังสือเดินทาง หอสมุดแห่งชาติก็เพื่อใช้งานบรรณานุกรม

เมื่อเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์เข้ามาสู่สังคมไทย ผู้คน

จึงมีความจำเป็นต้องถอดชื่อและที่อยู่เป็นอักษรโรมันมากยิ่งขึ้นเพื่อให้เป็นข้อมูลแก่คอมพิวเตอร์ หลักนี้ก็เริ่มมีปัญหา

ผู้ที่ถอดอักษรตามแบบบาลีสันสกฤตดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้นก็ไม่ยอมใช้หลักนี้ นอกจากนี้อักษรโรมันที่ถอดออกมาแล้ว ถ้ามองดูคล้ายภาษาอังกฤษก็จะโดนตีความเป็นภาษาอังกฤษ แล้วยังแปลกลับเป็นไทยอีกด้วย ถ้าคำแปลไม่เป็นที่น่าพอใจหรือเป็น *คำต้องห้าม* ก็จะหลีกเลี่ยงไปใช้ระบบอื่น ตัวอย่าง เช่น *รัตน์* จะถอดออกมาเป็น *Rat Thaiรัฐ* จะถอดออกมาเป็น *Thai Rat* ยิ่งกว่านั้นแม้ว่าหลักเกณฑ์นี้จะได้ประกาศใช้เป็นทางการแล้ว แต่บางคนก็อาจจะไม่ทราบ หรือทราบแล้วแต่ไม่ต้องการใช้ เช่น คำว่า *สวัสดี* หากใช้หลักเกณฑ์นี้จะต้องเป็น *sawatdi* แต่ที่ใช้กันอยู่ก็มีทั้ง *sawasdi* และ *sawasdee* หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษในประเทศไทยต่างก็ไม่ใช้หลักนี้ แต่ได้คิดหลักของตนเองขึ้นมาใช้ คนทั่วไปก็เลือกใช้หลักตามใจชอบหรือไม่มีหลักเลย ผู้รู้หลายท่านก็ได้เสนอหลักใหม่ ๆ ขึ้นมา โดยกล่าวว่า เป็นไปตามระบบเสียงของไทยหรือตามแบบไทย ๆ

7.6 การปรับปรุงหลักของราชบัณฑิตยสถาน

ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2529 ราชบัณฑิตยสถานได้พิจารณาเห็นควรปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน ซึ่งประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2482 เสียใหม่ เนื่องจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังมีที่บกพร่อง ไม่สอดคล้องกับความต้องการและลักษณะการใช้ในปัจจุบัน และปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ เนื่องจากองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (ISO) ได้มีมติมอบหมายให้ประเทศไทย โดยราชบัณฑิตยสถานเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการจัดทำร่างมาตรฐานการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน เพื่อใช้เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศด้วย ราชบัณฑิตยสถานจึงได้เสนอคณะรัฐมนตรีขอแต่งตั้ง คณะกรรมการปรับปรุงวิธีการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน ขึ้นมาคณะหนึ่ง

หลังจากที่ได้ประชุมกันมามากกว่า 10 ครั้ง ใน พ.ศ. 2529 คณะกรรมการก็ได้มีข้อสรุปเมื่อต้นปี 2530 โดยได้พิจารณาเห็นว่าหลักที่ต้องการนั้นแบ่งได้เป็น 3 เรื่อง คือถ่ายเสียง (transcription) ถอดอักษร (transliteration) และการผสมผสานการถ่ายเสียงกับการถอดอักษร

7.6.1 การถ่ายเสียง

การถ่ายเสียงนั้นก็คือ การถอดจากคำไทยไปเป็นอักษรโรมันโดยให้คงเสียงอ่านที่ถูกต้องดังนี้

คำไทย -----> อักษรโรมัน ซึ่งแสดงการออกเสียง

เนื่องจากระบบนี้จะให้คนทั่วไปใช้ เช่นเดียวกับระบบทั่วไปของราชบัณฑิตยสถาน จึงควรจะใช้อักษรโรมันแทนเพียง 26 ตัวเท่านั้น จะไม่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์หรือเครื่องหมายแสดงความสั้นยาวของสระ

7.6.2 การถอดอักษร

การถอดอักษรนั้นก็คือ การถอดอักษรแต่ละตัวในคำไทยเป็นอักษรโรมัน 1 ตัว หรืออักษรโรมันหลายตัวกับสัญลักษณ์อื่น ๆ ระบบนี้สามารถถอดกลับไปได้ 2 ทาง โดยไม่คำนึงถึงเสียงอ่าน ดังนี้

คำไทย <-----> อักษรโรมัน และสัญลักษณ์อื่น ๆ

ตัวอย่าง เช่น เตะ ถ่ายเสียงเป็น te แต่ถอดอักษรเป็น eta โดยใช้ e แทน e ใช้ t แทน ต และใช้ a แทน ะ ตามลำดับ ฉะนั้น eta จึงถอดกลับเป็น เตะ ได้อย่างง่ายดาย

นี่คือสิ่งที่ องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน ต้อง การ เป็นระบบที่ดีที่สุดสำหรับการถ่ายถอดข้อมูลระหว่างชาติที่กำวมมิได้

7.6.3 การผสมผสานการถ่ายเสียงกับการถอดอักษร

จะเห็นได้ว่าการถ่ายเสียงนั้นเหมาะสำหรับคนแต่การถอดอักษรเหมาะสำหรับเครื่อง การผสมผสานการถ่ายเสียงและการถอดอักษร จะใช้ได้ทั้งสำหรับคนและเครื่อง ระบบที่ดีที่สุดระบบนี้มีส่วนแรกเหมือนกับ การถอดอักษร ลักษณะที่เพิ่มขึ้น ไม่เพียงแต่จะทำให้ถอดกลับไปได้ 2 ทางเท่านั้น แต่ยังสามารถถอดอักษรโรมันกลับมาให้อ่านได้อย่างถูกต้องด้วย ดังนี้

คำไทย <--> อักษรโรมันและสัญลักษณ์อื่น ๆ

--> อักษรโรมันซึ่งแสดงการออกเสียง

ระบบนี้ไม่ใช่ระบบการเทียบตารางแบบธรรมดา ๆ จะต้องมีการสร้างสูตรไวยากรณ์เพื่อให้อ่านได้ด้วย ตัวอย่าง เช่น

หมา ถอดอักษรเป็น hma จากนั้นก็ต้องใช้สูตรต่อไปนี้ คือ

(1) ถ้า h ตามมาด้วย ng(ง), n(น) หรือ m(ม)

เสียง h ตัดออกได้

(2) แทนที่ a ด้วย a

ฉะนั้น การถอดจะเป็นไปตามลำดับดังนี้คือ

หมา <----> hma -----> ma

ส่วนหนึ่งของระบบเช่นนี้ปรากฏอยู่ในงานวิจัยเรื่องการถอดถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเยี่ยม ประจำปี พ.ศ. 2518 จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (ดู ภาคผนวก)

ในเดือนมีนาคม 2541 ศาสตราจารย์ ดร.อุดม วโรตม์ลิขิตต์ ได้เสนอ "หลักเกณฑ์การอ่านคำไทยที่ถอดเป็นอักษรโรมัน" ให้แก่คณะกรรมการฯ แล้ว โดยดัดแปลงเพิ่มเติมจากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น และได้นำเสนอให้คณะกรรมการ ISO เพื่อพิจารณาต่อไปในเดือนพฤษภาคม 2541 แล้ว

7.7 หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายอักษร (Transliteration)

คณะกรรมการฯ ได้จัดทำหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายอักษรเสร็จลงไปแล้ว และได้เสนอให้ ISO รับเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศ โดยในขั้นต้นอยู่ในระดับ Final Draft International Standard (FDIS) ก่อน ขึ้นต่อไปซึ่งประชุมในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2541 ที่ประเทศกรีซ ร่างของราชบัณฑิตยสถานก็ได้เลื่อนเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศ

7.8 หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียง (Transcription)

คณะกรรมการฯ ได้นำระบบทั่วไปแบบปัจจุบันมาปรับปรุงอีกครั้ง . โดยใช้สัญลักษณ์ทางภาษาศาสตร์ที่ได้ดัดแปลงแล้ว หลักเกณฑ์นี้ได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนกรกฎาคม 2540 ดังในตาราง 5 กับ 6

พยัญชนะ	โรมัน		
	ไทย	พยัญชนะต้น	ตัวสะกด
ก		k	k
ข ข ค ต ฆ		kh ⁴	k
ง		ng	ng
จ		ch ⁵	t
ฉ ช ฌ		ch	t
ซ ฌร(เสียง ซ) ฌ ฌ ส		s	t
ญ		y	n
ฎ ฑ(เสียง ด) ด		d	t
ฏ ต		t	t
ฐ ฑ ฌ ฎ ฑ ฐ		th ⁴	t
ณ น		n	n
บ		b	p
ป		p	p
ผ พ ภ		ph ⁴	p
ฝ ฟ		f	p
ม		m	m
ย		y	—
ร		r	n
ล ฬ		l	n
ว		w	—
ห ฮ		h	—

ตาราง 5
การถ่ายเสียงแบบใหม่สำหรับพยัญชนะ

ไทย	โรมัน
อะ, อั(อะ ลดรูป), รร (มีตัวสะกด), อา รร (ไม่มีตัวสะกด)	a an
อ่า	am
อิ, อิ	i
อุ, อุ	ue u
เอะ, เอ็(เอะ ลดรูป), เอ แอะ, แอ	e ae
โอะ, -(โอะ ลดรูป), โอ, เออะ, ออ	o
เออะ, เอ็(เออะ ลดรูป), เออ	oe
เอ็ยะ, เอ็ย	ia
เอ็อะ, เอ็อ	uea
อ้าว, อ้าว, -ว-(อ้าว ลดรูป)	ua ua
ไอ, ไอ, อัย, ไอย, อาย	ai
เอา, อาว	ao
อุย	ui
โอย, ออย	oi
เอย	oei
เอ็อย	ueai
อวย	uai
อิว	io
เอ็ัว, เอัว	eo
แอัว, แอัว	aeo

ตาราง 6

การถ่ายเสียงแบบใหม่สำหรับสระ

ไทย	โรมัน
เอี้ยว	iao
ฤ (เสียง ริ), ฤา	rue
ฤ (เสียง ริ)	ri
ฤ (เสียง เรอ)	roe
ฤ, ฤา	lue

ตาราง 6 (ต่อ)

การถ่ายเสียงแบบใหม่สำหรับสระ

จะเห็นได้ว่าการถ่ายเสียงแบบใหม่ไม่เปลี่ยนแปลงสัญลักษณ์ที่ใช้กับพยัญชนะ แต่ขจัดความกำกวมที่เกิดจากการใช้อักษรโรมันตัวเดียวกันแทนเสียงสระไทยมากกว่า 1 เสียงได้

ขอให้เปรียบเทียบระบบทั้งสองในตาราง 7

ไทย	ระบบเก่า	ระบบใหม่
อื อี้	u	ue
อู อู๋	u	u
เอือะ เอือ	ua	uea
อัวะ อิว	ua	ua
เอือย	uai	ueai
อวย	uai	uai

ตาราง 7

นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงสัญลักษณ์อีก 2 ตัว ดังแสดงในตาราง 8

ไทย	ระบบเก่า	ระบบใหม่
อิ้ว	iu	io
เอ็ยว	ieü	iao

ตาราง 8

ความเปลี่ยนแปลงในตาราง 8 นี้ ก็เพื่อให้การถอดอักษรเป็นไปในทำนองเดียวกัน นั่นคือ คำที่มีเสียง ว ลงท้าย ให้แทนด้วยตัว o ทั้งหมด ดังนี้

เอา, อาว = ao

เอ็ว, เอว = eo

แอ้ว, แอว = aeo

อิ้ว = io

เอ็ยว = iao

(เสียง เอ็ยว มาจากเสียง เอ็ย + ว
จึงแทนด้วย ia + o)

7.9 สรุป

หลักเกณฑ์การถอดอักษรแบบใหม่นี้ แม้จะยังมีปัญหาอยู่บ้าง แต่ก็ได้แก้ไขความกำกวมในระบบเก่าไปได้บ้าง ทั้งนี้กรมแผนที่ทหารได้นำไปเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการวางมาตรฐานชื่อภูมิศาสตร์แห่งสหประชาชาติ ที่ประเทศอิหร่าน ในระหว่างวันที่ 9-18 กันยายน 2540

ส่วนในประเทศไทยนั้น เมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2542 ราชบัณฑิตยสถานได้ประกาศยกเลิก ประกาศราชบัณฑิตยสถานเรื่องการถอดอักษรไทยเป็นโรมันรวมทั้งคำแถลงการณ์ ลงวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2482 ตามที่ได้ประกาศไว้ในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเล่ม 56 ลงวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2482 โดยให้ใช้หลักเกณฑ์ใหม่นี้แทน

เชิงอรรถ

- ¹"แมน" เป็นศัพท์โบราณ หมายถึง เทวดา
- ²สัญลักษณ์ "ε" ใช้แทนเสียง แ
- ³สัญลักษณ์ "ε" ใช้อักษรโรมันเรียงต่อกัน 2 ตัวแทนคือ "ae"
- ⁴ในทางสัทศาสตร์ ใช้ h เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงเสียงหนัก
ตัว h ที่ประกอบหลัง

k p t จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางสัทศาสตร์ ดังนี้

k = ก

kh = ข ช ค ค ฆ

p = ป

ph = ผ พ ภ (ไม่ใช่ ฟ)

t = ต ฏ

th = ฐ ท ฒ ถ ท ฑ

⁵ตามหลักสัทศาสตร์ ควรใช้ c แทนเสียง จ เพราะ จ เป็นเสียงเบา คู่กับเสียงหนัก คือ ฉ ฌ ซึ่งแทนด้วย ch แต่เนื่องจากคนไทยมีความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษมากกว่าสัทอักษร จึงต้องอนุโลมใช้ ch แทน c เพราะมิฉะนั้นแล้วอาจจะอ่าน con ว่า "คน" แทนที่จะอ่านว่า "จน" และอาจจะอ่าน cit ว่า "ชิต" แทนที่จะเป็น "จิต"